Przegląd wybranych spotkań autorskich zorganizowanych przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną – Książnicę Kopernikańską w 2011 roku

Wojewódzka Biblioteka Publiczna – Książnica Kopernikańska (WBP-KK), jako instytucja kultury, poza zasadniczą działalnością biblioteczną zajmuje się również popularyzowaniem oraz promowaniem książek i czytelnictwa w lokalnej społeczności. Czyni to głównie w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki (DKK) oraz podczas organizowanego corocznie Festiwalu 4 Pory Książki. W minionym – 2011 r. była to już piąta edycja projektu Dyskusyjne Kluby Książki na Kujawach i Pomorzu oraz czwarty Festiwal 4 Pory Książki.

Zarówno w założeniach DKK, jak i festiwalu, na pierwsze miejsce wysunięto zadanie promowania polskiej literatury współczesnej. Dzięki temu lokalna społeczność mogła poznać wielu zaproszonych do Torunia autorów. Z podsumowania ubiegłorocznych imprez wynika, że w ramach DKK w Toruniu odbyło się dziewięć spotkań autorskich, z czego sześć w Filii nr 1 WBP-KK przy ul. Jęczmiennej 23, pozostałe zaś w głównej siedzibie Biblioteki, przy ul. Słowackiego 8. Natomiast podczas Festiwalu 4 Pory Książki zorganizowano osiem spotkań, jedno odbyło się w siedzibie Wyższej Szkoły Bankowej przy ul. Młodzieżowej 31a, natomiast pozostałe tradycyjnie w WBP-KK. W gronie zaproszonych gości znaleźli się wybitni pisarze, których książki były nominowane do nagród bądź nagradzane. Poniższy przegląd zaprezentuje wybrane spotkania autorskie, zorganizowane w 2011 r. przez WBP-KK w głównej siedzibie Biblioteki lub Filii nr 1.

Spotkanie inauguracyjne V edycję DKK odbyło się 27 stycznia 2011 r. w Filii nr 1. Rozpoczęła je przemową dyrektor WBP-KK Teresa Szymorowska, dalszą część poprowadził Krzysztof Nierzwicki, dyrektor Biblioteki Głównej UMK. Gościem była Anda Rottenberg, która promowała autobiograficzną powieść zatytułowaną *Proszę bardzo* (Warszawa 2009, Wydawnictwo W.A.B.). Anda Rottenberg jest historykiem sztuki, krytykiem, kuratorem licznych wystaw, przez wiele lat była dyrektorem Galerii Sztuki Zachęta w Warszawie. W dorobku pisarskim ma głównie teksty z zakresu sztuki, powieść *Proszę bardzo* jest jej debiutem literackim. Powieść została przyjęta przychylnie przez czytelników, zyskała nominacje do prestiżowych polskich nagród literackich (Nagroda Literacka Nike, Nagroda Literacka Gdynia). O zainteresowaniu książką może świadczyć również liczne grono uczestników spotkania. Bardziej szczegółowo przebieg spotkania został przedstawiony w poprzednim (11) tomie „Folia Toruniensia”¹.

Na kolejne spotkanie, 17 lutego 2011 r. także w Filii nr 1 WBP-KK, został zaproszony Tadeusz Słobodzianek – autor dramatu zatytułowanego *Nasza klasa*.

¹ K. Konieczna, *Sprawozdanie ze spotkania autorskiego z Andą Rottenberg promującego książkę „Proszę bardzo”. Toruń 27 stycznia 2011 roku*, Folia Toruniensia, t. 11: 2011, s. 171.

Historia w XIV lekcjach (Gdańsk 2009, Wydawnictwo Słowo/Obraz Terytoria). Ten dramaturg i dramatopisarz, laureat wielu prestiżowych nagród i odznaczeń, współzałożyciel Towarzystwa Wierszalin (1991) oraz twórca Laboratorium Dramatu, w którym pełni funkcję dyrektora artystycznego, pisywał też recenzje teatralne publikowane na łamach „Studenta” i „Polityki” oraz współpracował z wieloma teatrami (w Warszawie, Krakowie, Łodzi, Poznaniu, Gdańsku, Kaliszu i Białymstoku) jako kierownik literacki, reżyser i dramaturg. Zaproszenie do Torunia otrzymał jako laureat Literackiej Nagrody Nike 2010, przyznanej mu za dramat *Nasza klasa*. Warto podkreślić, że po raz pierwszy wyróżniono w ten sposób dramat. Na spotkanie, które prowadził Andrzej Churski, zastępca dyrektora Teatru im. W. Horzycy, przybyło wielu czytelników, którzy z zainteresowaniem przysłuchiwali się rozmowie z gościem. Autor opowiadał o przebiegu prac związanych z premierą sztuki w The National Theatre w Londynie, która odbyła się w 2009 r., a także polskiej premierze w Teatrze Na Woli w Warszawie. W dalszej części spotkania także osoby z widowni zadawały autorowi pytania, dotyczące głównie kontrowersyjnej tematyki poruszanej w sztuce. Spotkanie trwało około dwóch godzin, na koniec T. Słobdzianek podpisywał książki.

17 marca w siedzibie WBP-KK, przy ul. Słowackiego 8 gościł znany prezenter telewizyjny Jarosław Kret, który przybył do Torunia w ramach promocji swej książki zatytułowanej *Moje Indie. Przygoda nie pyta o adres* (Warszawa 2009, Świat Książki). Jarosław Kret, z wykształcenia orientalista, w 1993 r. rozpoczął pracę w prywatnej stacji Nowa Telewizja Warszawa, w latach 1994–1995 był dziennikarzem, reporterem i prezydentem *Teleexpressu*, od 1995 r. prowadził autorski program *Klub Podróżników* w Warszawskim Ośrodku Telewizyjnym. W latach 1998–2001 redagował polską edycję magazynu „National Geographic”, co umożliwiło mu rozwijanie pasji, jaką jest podróżowanie. Do telewizji wrócił w roku 2001 i od tego czasu jest prezydentem prognozy pogody. Promowana książka jest owocem jego podróży do Indii. W trakcie spotkania, które gość – ubrany w tradycyjny strój indyjski – sam poprowadził, opowiadał niezwykle interesująco i barwnie o Indiach oraz o życiu codziennym w tym kraju. Swoje opowieści wzbogacił pokazem multimedialnym. Postać znana z telewizji przyciągnęła do WBP-KK pokaźne grono osób, cała sala została zapelniona. W trakcie spotkania z zaciekawieniem pytano gościa głównie o pracę w telewizji. Na zakończenie ustawiła się długa kolejka chętnych po autograf bądź pamiątkowe zdjęcie z Jarosławem Kretem.

W kwietniu DKK zaprosił do Torunia Małgorzatę Gutowską-Adamczyk, autorkę sagi zatytułowanej *Cukiernia pod Amorem* (ukazały się dwie części: *Zajeźdźcy*, Warszawa 2010, Wydawnictwo Nasza Księgarnia oraz *Cieślakowie*, Warszawa 2010, Wydawnictwo Nasza Księgarnia). Małgorzata Gutowska-Adamczyk jest historykiem teatru, pisarką, dziennikarką i scenarzystką serialu telewizyjnego *Tata, a Marcin powiedział*, emitowanego w latach 1994–1999. Poza tzw. literaturą dla kobiet ma w dorobku pisarskim również książki dla młodzieży (m.in.: *110 ulic*, Łódź 2002, Wydawnictwo Akapit Press; *13. Poprzeczna*, Warszawa 2008, Wydawnictwo Nasza Księgarnia, za którą otrzymała nagrodę IBBY w 2008 r.; *220 linii*, Warszawa 2006, Wydawnictwo Egmont Polska). Spotkanie odbyło się 7 kwietnia 2011 r. w Filii nr 1, prowadził je pracownik Książnicy Kopernikańskiej – Mateusz Pejas. Tematem przewodnim zaś była wspomniana saga *Cukiernia pod Amorem*. Autorka opowiadała o narodzinach pomysłu oraz jak w miarę pisania powieść się rozrastała. Duże zainteresowanie sagą i popularność wśród czytelniczek skłoniły autorkę do napisania dalszego ciągu – trzeciej części. Autorka przygotowała niespodziankę dla przybyłych na spotkanie czytelniczek – mianowicie odczytała frag-

ment trzeciego tomu pt. *Hryciowie*. Spotkanie trwało około godziny, a na koniec zainteresowane osoby mogły otrzymać autograf autorki.

Następne spotkanie DKK odbyło się 19 maja 2011 r. W czytelni Filii nr 1, rozmowę prowadziła toruńska dziennikarka Karina Obara, gościem był Ignacy Karpowicz, autor wydanej w 2010 r. powieści *Balladyny i romanse* (Kraków, Wydawnictwo Literackie). Ignacy Karpowicz jest tłumaczem z języków angielskiego, hiszpańskiego i amharskiego, a także utalentowanym prozaikiem, którego książki są nagradzane bądź nominowane do nagród. Debiutował w 2006 r. powieścią *Niehalo* (Wołowiec, Wydawnictwo Czarne) nominowaną do Paszportów Polityki, następnie wydał *Cud* (Wołowiec 2007, Wydawnictwo Czarne), *Gesty* (Kraków 2008, Wydawnictwo Literackie) nominowane do Literackiej Nagrody Nike oraz *Balladyny i romanse* – powieść uhonorowaną Paszportem Polityki w roku 2010. Na spotkaniu z toruńskimi czytelnikami autor prezentował nagrodzone dzieło, objaśniając zawarte w nim kwestie. Spotkanie miało charakter bardziej kameralny, a na koniec tradycyjnie można było otrzymać autograf autora.

Na kolejne spotkanie autorskie zaproszono Rafała A. Ziemkiewicza, autora wydanej w 2011 r. powieści *Zgred* (Poznań, Zysk i Spółka Wydawnictwo). Rafał A. Ziemkiewicz jest dziennikarzem, publicystą, komentatorem politycznym i ekonomicznym oraz pisarzem. Publikował w tygodnikach „Newsweek Polska” i „Wprost”, redagował magazyn „Feniks”, współpracuje z „Uważam Rze” i „Rzeczpospolitą” oraz portalem Interia. Prowadził też audycję publicystyczną w Radiu TOK FM i magazyn kulturalny Ring w programie pierwszym Telewizji Polskiej. Rafał A. Ziemkiewicz jest wielokrotnym laureatem nagród, trzykrotnie otrzymał nagrodę im. Janusza Zajdla, dwukrotnie Śląkfy, a w roku 2001 przyznano mu Nagrodę Kisiela. Spotkanie odbyło się 16 czerwca 2011 r. w Filii nr 1. Prowadzący – dziennikarz TVN 24 Tomasz Pasiut, rozmawiał z gościem na temat nowo wydanej powieści. Autor wyjaśniał, co zainspirowało go do jej napisania, a także do jakich grup odbiorców jest ona skierowana i dlaczego ma formę pamiętnika. W dalszej części spotkania gość mówił także o polityce, jej wpływie na media oraz opowiadał o prasie, z którą współpracuje. Padło także wiele było pytań ze strony tłumnie przybyłych na to spotkanie osób; warto podkreślić, że sala była wypełniona po brzegi.

Już w wakacje, 1 lipca 2011 r. WBP-KK wraz ze Stowarzyszeniem Gier i Fantastyki „Perła Imperium” zorganizowała spotkanie z Dariuszem Domagalskim, które poprowadził prezes tego stowarzyszenia – Robert Czekański w Filii nr 1. Dariusz Domagalski jest scenarzystą komiksów i pisarzem rozmiłowanym w historii starożytnej i średniowiecznej. Jego dzieła stanowią połączenie historii z fantasy i elementami mistycyzmu. Debiutował w 2006 r. humoreskami o załodze ORP „Dzik” publikowanymi na łamach miesięcznika „Science Fiction, Fantasy i Horror”, z którym nadal współpracuje. Ponadto jest autorem szeregu opowiadań oraz trylogii, w skład której wchodzi powieści: *Delikatne uderzenie pioruna* (Lublin 2009, Wydawnictwo Fabryka Słów), *Aksamitny dotyk nocy* (Lublin 2009, Wydawnictwo Fabryka Słów) oraz *Gniewny pomruk burzy* (Lublin 2010, Wydawnictwo Fabryka Słów) podejmującej tematykę wojny z zakonem krzyżackim (1409–1411). Ponadto Dariusz Domagalski ma w dorobku także kryminał *Cherem* (Lublin 2011, Wydawnictwo Fabryka Słów) oraz powieść historyczną *Vlad Dracula* (Warszawa 2011, Wydawnictwo Bellona; Agencja Wydawnicza Runa), którą wydano po opisywanym spotkaniu. Autor opowiadał o swej twórczości, m.in. o mającej się niebawem ukazać powieści historycznej *Vlad Dracula*. Spotkanie miało charakter kameralny. Grono przybyłych, wprawdzie niezbyt liczne, składało się z wielbicieli książek D. Domagalskiego, podzielających jego historyczne zainteresowania, w związku

z czym wywiązała się niezwykle interesująca rozmowa o literaturze fantasy oraz na temat stosunków polsko-krzyżackich.

Książnica Kopernikańska, o czym wspomniano na początku, jest również organizatorem cyklicznej imprezy pod nazwą Festiwal „4 Pory Książki” odbywającej się jesienią. W minionym roku już czwarty raz zaproszono do Torunia licznych przedstawicieli polskiej kultury. Festiwal został podzielony na cztery odsłony: Poplit (literatura popularna), Pora Feminizmu, Pora Prozy, Pora Wspomnień, w ramach których goszczono reprezentantów odpowiedniej kategorii literatury.

Festiwal rozpoczął się we wrześniu. Pierwszą gwiazdą zaproszoną do Torunia w ramach odsłony Poplit był pochodzący z okolic Włocławka znany polski aktor Jan Nowicki. Zaproszenie to miało związek z ukazaniem się na rynku księgarskim w 2009 r. książki Rafała Wojasińskiego zatytułowanej *Jan Nowicki – droga do domu* (Warszawa, Wydawnictwo Nowy Świat). Jan Nowicki, aktor teatralny, filmowy i telewizyjny, karierę rozpoczął w 1964 r. w krakowskim Teatrze Starym, z którym związany jest do dziś; wykreował wiele świetnych ról w przedstawieniach teatralnych i filmach; szacuje się, iż zagrał w ponad stu filmach, m.in.: *Sanatorium pod Klepsydrą* (reż. Wojciech Has, 1973), *Wielki Szu* (reż. Sylwester Chęciński, 1982), *Biała wizytówka* (reż. Filip Bajon, 1986), *Historia kina w Popielawach* (reż. Jan Jakub Kolski, 1998), *Daas* (reż. Adria Panek, 2011). Spotkanie odbyło się 26 września 2011 r. w Książnicy Kopernikańskiej. Prowadzący je Jarosław Jaworski, toruński dziennikarz, powitał gościa, a następnie przeszedł do tematu spotkania, czyli książki stanowiącej literacki portret aktora, nakreślony piórem Rafała Wojasińskiego. Aktor mówił o okolicznościach powstania książki, podkreślając znaczenie wzajemnego zrozumienia i więzi, jakie zawiązały się między nim a autorem książki, pochodzącym również z okolic Włocławka. Z sentymentem opowiadał o rodzinnej miejscowości, do której wciąż wraca. Przeczytał wiele zabawnych anegdot ze swojej kariery zawodowej. Uczestnicy spotkania mieli okazję zadawania aktorowi pytań, z czego chętnie skorzystali. Pytali aktora głównie o współczesne problemy sztuki aktorskiej.

W ramach trzeciej odsłony festiwalu – Pory Prozy – zaproszono Sylwię Chutnik, autorkę książki *Warszawa kobiet* (Warszawa 2011, Wydawnictwo Polityka Spółdzielnia Pracy). Sylwia Chutnik jest kulturoznawczynią, działaczką społeczną i pisarką oraz przewodniczką po Warszawie. Kieruje Fundacją MaMa zajmującą się prawami matek w Polsce, a za swoją działalność została uhonorowana nagrodą Społecznego Nobla Fundacji Ashoki 2009. Debiutowała wydaną w 2008 r. powieścią pt. *Kieszonkowy atlas kobiet* (Kraków, Wydawnictwo Korporacja Ha!art), za którą otrzymała Paszport Polityki. Kolejną jej powieścią jest *Dzidzia* (Warszawa 2009, Wydawnictwo Świat Książki). Ponadto autorka publikuje także na łamach czasopism „Polityka” i „Pani”. Spotkanie odbyło się 24 października 2011 r., prowadził je Tomasz Pasiut. Rozmawiano głównie o nowo wydanej książce, mającej ściśle związek z zainteresowaniem autorki historią Warszawy i będącej swoistą formą przewodnika po tym mieście, a właściwie po wpisanej w historię Warszawy działalności kobiet. Ponadto Sylwia Chutnik opowiadała o specyfice doboru materiału do książki oraz o swej działalności charytatywnej na rzecz kobiet. Odpowiadała również chętnie na zadawane pytania.

Na zakończenie Festiwalu 4 Pory Książki, w czwartej jego odsłonie pt. Pora Wspomnień zaproszono Dariusza Michalskiego w związku z promocją jego ostatniej książki zatytułowanej *Kalina Jędrusik* (Warszawa 2010, Wydawnictwo Iskry). Spotkanie odbyło się 8 listopada, a poprowadził je Jarosław Jaworski. Dariusz Michalski to znany dziennikarz, publicysta muzyczny, prezenter radiowy i telewizyj-

ny, dokumentalista, a nade wszystko miłośnik rock and rolla oraz historyk muzyki rozrywkowej. W latach osiemdziesiątych redagował telewizyjny *Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej*, prowadził magazyn muzyczny *Interradio* w radiowej Trójce. Jest autorem kompendiów z zakresu polskiej muzyki rozrywkowej *Powróćmy jak za dawnych lat...* (Warszawa 2007, Wydawnictwo Iskry) oraz *Piosenka przypomni ci...* (Warszawa 2010, Wydawnictwo Iskry), a także opowieści o wybitnych artystach, takich jak John Lennon, Jerzy Wasowski, Czesław Niemen, Wojciech Młynarski i Alina Janowska. Jego ostatnia książka – biografia aktorki Kaliny Jędrusik – była tematem spotkania, na które zaproszono go do Torunia. Bardzo interesująco opowiadał, w jaki sposób zdobywał materiały do tej biografii, docierając do różnych osób znających Kalinę Jędrusik, odpowiadał też na zadane pytania. Ku wielkiemu zaskoczeniu uczestników spotkania, była wśród nich osoba znająca Kalinę Jędrusik osobiście. Okazało się bowiem, że toruński aktor Witold Tokarski poznał ją w czasie studiów w Krakowie, przyniósł zdjęcia z tego okresu. Dariusz Michalski z wielkim zainteresowaniem je oglądał i ucieszył się ze spotkania z kolejną osobą, która może przekazać cenne informacje na temat aktorki. Spotkanie trwało około godziny, a na zakończenie można było otrzymać autograf autora.

Zamykając cykl spotkań autorskich w ramach V edycji DKK, zaproszono do Torunia znaną pisarkę i satyryczkę, scenarzystkę, felietonistkę, dziennikarkę oraz autorkę tekstów piosenek Marię Czubaszek. Spotkanie to miało na celu promowanie wydanej w 2011 r. książki zatytułowanej *Każdy szczyt ma swój Czubaszek* (Warszawa, Wydawnictwo Prószyński Media). Maria Czubaszek od 1966 r. współpracuje z radiową Trójką, gdzie emitowano jej słuchowiska, m.in. *Serwus, jestem nerwus* i *Dym z papierosa*. Napisane przez nią teksty wykonywało niegdyś wiele sław polskiej sceny, w tym Irena Kwiatkowska, Jerzy Dobrowolski, Bohdan Łazuka, Wojciech Pokora, Krzysztof Kowalewski. Autorka współpracuje z miesięcznikiem „Sukces” oraz portalem Wirtualna Polska, prowadzi *Bloog niecodzienny*, gdzie komentuje polską rzeczywistość. W 2009 r. została uhonorowana Złotym Medalem Zasługi Kultury Gloria Artis. Spotkanie z Marią Czubaszek odbyło się 13 grudnia 2011 r. w siedzibie Książnicy Kopernikańskiej przy ul. Słowackiego 8, ze względu na przewidywaną dużą liczbę zainteresowanych. Prowadził je Tomasz Pasiut. Początek rozmowy dotyczył głównie promowanej książki *Każdy szczyt ma swój Czubaszek*, którą napisał Artur Andrus w formie wywiadu-rzeki z Marią Czubaszek. Bohaterka spotkania w żartobliwy sposób mówiła o rozmowach z A. Andruszem, w trakcie których powstawał materiał do publikacji, a następnie opowiadała o pracy w radiu oraz autorskim blogu. W dalszej części spotkania tłumnie przybyli wielbicieli jej talentu zadawali wiele pytań. Na zakończenie Maria Czubaszek rozdawała autografy.

Z przedstawionego krótkiego przeglądu wynika, że WBP-KK aktywnie angażuje się w popularyzowanie oraz promowanie książek i czytelnictwa w lokalnym środowisku. Dowodzą tego na przykład liczne spotkania autorskie zorganizowane przez tę instytucję w 2011 r. Dały one mieszkańcom Torunia okazję poznania wielu sławnych pisarzy, których dzieła zyskały już uznanie i popularność wśród czytelników, a także młodych – dopiero debiutujących autorów. Warto podkreślić szczególne znaczenie tych spotkań ze względu na promowanie wyłącznie polskiej literatury. Pozostaje mieć nadzieję, że w kolejnych latach – podobnie jak w minionym roku – za pośrednictwem WBP-KK do Torunia zostaną zapewne zaproszeni kolejni twórcy polskiej kultury.